1

Scribitur
Exodi 19
et 20 capitulis
quod cum dominus
daret le
gem moysi
in monte
syna des
cenderet in
nube et caligine in ipsum mon
tem Syna et dederat legem
prius nomine ipsi moysi au
diente uniuerso populo tantus
autem erat terror diuine vocis
quo audiebatur de nube
ut non possit populus susti
nere Dixit quoque dominus ad moy
sen descende de monte et
circa montem id est quosdam
certos limites uel terminos
circa montem constitue quos
ex secreto domini nemini transgre
sit populus Caueat ne ascen
dant in montem nec tanget
fines illius omnis qui tetigerit
montem morte morietur
manus non tanget eum sed
morte opprimetur aut confodietur
iaculis siue iumentum fuerit
siue homo non viuet Ex hiis
omnibus per moysen dictis ad
populum ascendit ipse moyses
iterum ad montem Syna ad
dominum et secum ascenderunt usque
ad terminos et limites predictas
vir et Aaron et Josue a moy
si et septuaginta viri de senio
ribus israel moram autem facie
te moyse cum domino in monte

redierunt vir et Aaron nec non
septuaginta viri nimio exspec
tacionis tedio fatigati solus
autem Josue remansit circa
terminos montis solliatus de red
ditu domini sui ut in descensu
occurret ei populus autem egredie
batur de castris id est de turba
uel multitudine potuit et ce
lare non legatur quod multi de
populo transgredientes terminos uel
metas perierunt Circa hec quinque
personae designantur Primo moy
ses solus in monte ascendens
2o Josue minister moysi terminos
non excedens 3o populus ad
terminos non accedens 4to vir
et Aaron fatigati redeuntes
cum septuaginta 5to alii trans
gredientes terminos perierunt Mis
tice modos iste Syna uel sy
nay sacramentum venerabilissimi
sacri corporis et sanguinis ihesu xi
ymo ihesum xpm ipsum in ipso
veraciter contentum propter suam sub
limitatem fit qui secundum prophetam
est mons coagulatus et mons
pinguis psalmo 67mo Mons inquam
coagulatus id est incarnatus per be
atam incarnacionem quia verbum ca
ro factum est pinguis per gracie
collacionem et largitionem quia vidimus
plenum gracie et veritate De cuius
plenitudine omnes accepimus Joh
primo nec in multo per montem
syna hic venerabile sacramentum figuratur
Syna enim interpretatur mandatum
simile et de huius sacramenti in
stitucione scribitur Johannis 13 In
diem festum pasce sciens ihesus

A

adulatores iudicabit deus
dicit glo et ethalis dap
nabit Et eadem sna sut
plectendi qui tales fouent
ad roma jo nisi plu hominbus
qui talia agut sed et q consen
aut facientibus digni sut morte
i etiam dampnacione glo dt Am
bros consentie e tace ad possit
redarguere R 6to omnibus
qui hnt inimicicias caritales
mortales quas no volut di
mitte nec volut reconciliare
luce 6 dimittite et dimittimini
Si enim dimiseritis peccata hominibus
dimittit vobis pr vester celestis
delicta vestra Si aut no dimi
seritis peccata eorum nec pat vester
dimittet vobis vn Augus sup
illud mat 4to Si offers mu
nus tuum etc dt irascat deus
quia differs inponere manum
munus tuum te querit deus mag
quam munus tuum nam si malum
aium geres adversus fratrem
tuum ad ad veneris ad munere
ad deum tuum Rndebit tibi tu
pessime quid michi attulisti
offers munus tuum et tu non
es munus meum et subdit Augus
plus querit xpus quem redemit
sanguine suo quam quod tu obtulis
ti de ore tuo Et ergo vade et
prius reconciliare fratri tuo
Rmo omnibus illis quibus
interdicta e comunio a confessore
qui scit causam nam ppt in
obedienciam et similiam i va
nam supersticionem reddunt se
indignos De hijs itaque oibus

sup dicitur concludit Augus di
cens nullus malus ad corpus
xpi accedat i nullus fictus
ad veniat nullus fucato
aio pximare audeat ne quod
iudas sustinuit paciatur nam
in illum post cenam ut se dyabolus
introiuit in quam sup sit corpus
xpi sed quia impediencia
ire et malignitas mentis ad
uersarium in hntarum fecit ut
discas quod indigne misterio
rum festa celebrantibus et sume
tibus similiter dyabolus insidie
parantur Et Augus rogemus
ergo xpm ut sicut excludit
malos a sua comunione ita bo
nis se largiter tribuat i me
ritum et gloriam sempiternam
Amen

Postquam visum est
de materia huius
sacramenti i de pa
ne et vino ex quibus
conficitur hoc sacramentum
Jam videndum est
de forma i de
verbis illis per que
hoc sacramentum conficitur et quia
ipsa verba consecrationis summam
hnt efficaciam et sut verba xpi
Ideo ppter eorum solempnitatem multa
verba precedunt et sequuntur ipsa
ab illa hora qua sacerdos incipit
se induere sicut patet in toto
officio misse a principio usque ad
vltimam benedictionem vn sciendum hoc
officium misse vel missa dividitur
in sex partes principales quarum
prima vocatur introitus et durat

Sed queritur quando debet dici et quando com-
municantes specialiter. Videtur
quod in nativitate domini communicantes
debet dici de nativitate quot-
tidie usque ad octavam inclu-
sive. Prefatio vero usque ad epi-
phaniam quottidie in die festo
epiphanie domini. Similiter
communicantes proprium dici debet
usque ad octavam eiusdem quot-
tidie. Similiter prefatio. De resur-
rectione autem nota quod hanc
igitur dicitur de sacro sabbatho
incipiens usque ad sequentem
sabbatum inclusive. Communicantes
autem proprium diebus dominicis
usque ad ascensionem domini
exclusive. Sed prefatio de
resurrectione domini quottidie
hac notatio quod in diebus do-
minicis dicitur in prefatione
hodierna die vel in hoc potis-
simum diem. In aliis autem
diebus ita dicitur. Sed in hoc
potissimum gloriosius predicare.
De ascensione domini similiter co-
municantes proprium et prefatio
usque ad octavam inclusive.
De festo penthecostes similiter
communicantes proprium et hanc igitur
proprium usque ad octavam de
festo celebratur. Similiter et
prefatio ista repetitur in quodam
ordinario. Sed queritur
quid faciendum est quando sacerdos
cum dividet hostiam super cali-
cem unam partem facit cade-
re ex negligentia in calicem antequam
dixerit pax domini etc. Respondeo quod
illam partem quam retinet in manu

cum dividat in tres partes ut
observat illud quod ecclesia con-
stituit et faciat more solito
nam pars illa que ex neglige-
ntia cecidit in calicem non est
ibi posita ad designandum cum
adhuc sacerdos non intendat
eam imponere ut ergo observet
veram significationem partem immitte-
re et immittat eam sursum
ex intentione. Et casus iste acci-
debat presenti presbytero qui fecit
de parte remanente in manu ita
tres partes ut dictum est etc.

id est istam scilicet presentem — quia nos observat ritum nobis a sanctis traditum etc. hec sacrificia

Hanc igitur
id est sanctificatam panis et vini
oblationem
id est adoratam latrie cultu deo debite — id est humilem
servitutis nostre. Sed et
propter hoc innostravit sacerdos quod non offert in persona propria sed in persona totius ecclesie cui ... placere id quod offert
cuncte familie tue
ergo et propter hoc pro aliis rogans — quod potest placere id quod petit a te — id est ut mitigatus non quod deus ut in se ipso aliquid sit
quesumus domine ut placatus
placatus vel quesumus ... vel offerens non alius ... vel offerens — id est vitam nostram ... diem tantummodo in pace a te data
accipias. Diesque nostros
gloria que pax ... et ... temporis et eternitatis — dies nostros ordinatos sed ... et prefatio sequente et prefacta
in tua pace disponas
[illegible] — id est ... apparebis qui ibunt ... supplicium ... — indicatione vel sententia ... in qua ... et ... dicturus
atque ab eterna damnatione

sub pena peccati in omni offi°
misse dicenda sunt ut orones
epte / et ewangelia et similia plurima
accidentalia sunt gestus quos
sacerdos facit in missa variatur
quia unus sacerdos in una
eccia habet hos gestus et alius
habet alios in alia ecclesia
in consecrando / non accidentalia
misse licita sunt dummodo sint
honesta et decencia in hono
rem tanti sacramenti / Nemo
ergo hanc exposicionem audierit
vel viderit existimet hoc offi
cium sufficienter expositum
ne forte ut opus humanum di
uinum extimet sacramentum
/ In hoc enim officio tot et tanta
involuta sunt misteria ut
nemo nisi unctione spiritus
sancti eductus ea sufficiat
explicare / Quis enim ordinem
celi nouit et ponet rationes
eius in terra / Nam scrutator
maiestatis opprimetur a gloria
/ Qua propter hoc opusculum ad
peticionem pauperum sacerdotum
filiorum nostrorum scolarum de
dictis magistrorum et doctorum
viris wilhelmi / Innocencii / du
randi et hainrici de hassia
collegi / Implorans benignum
lectorem et pium correctorem
hanc simplam huius opusculi
apud homines intercedere ex
pectans ut apud misericordem
dissimm iudicem / pro meis peccatis
intercedent qui per sorte cog
noscunt qua cordis intencione
hoc opusculum exegerim ut

si non multum saltem aliquibus
aut michi soli vel in modi
co per futurum prestante deo
omnipotente sibi / et filio et
spiritui sancto qui vivit et reg
nat deus in secula seculorum
benedictus / Amen

Et ubi multa bona de utilitate
nativitatis et passionis Christi
76 Ad quid iuvat nos articulus iste

Quare in symbolo Niceno non ponitur
77 descendit ad inferna
Quare Christus personaliter descendit ad inferna
Ad quid iuvat nos articulus iste
78 Quomodo possit scire venire animabus in purgatorio
Utrum processit consuetudo ecclesie
orandi pro mortuis
Quare parum iuvat ad id quod sit ex merito
Utrum suffragia facta per malos iuvant eos
Quid est dicere resurrexit secundum scripturas
79 In quo differt resurrectio Christi a resurrectione aliorum
Quare Christus non distulit resurrectionem suam
ad diem iudicii / vel resurrexit
Quot fuerunt errores contra hunc articulum
Quare dicitur resurrexit et non dicitur surrexit
propter quid surrexit

80 Quare in symbolo Niceno non
dicitur addunt aliqua huic articulo
Utrum mansit Christus usque ad diem ascensionis
Quare non statim post resurrectionem ascendit
Ad quid iuvat nos articulus iste

80 Qui relinquuntur pro vivos et mortuos
81 Quot differunt cordis iudicandorum
Utrum omnes tam boni quam mali iudicabuntur
Utrum et angeli iudicabuntur
82 Utrum quilibet videbit opera sua bona
et mala in iudicio
82 Utrum peccata que fecerunt sancti patebunt
In quo loco erit finale iudicium
Utrum fiat in valle Iosaphat
82 Ad quid iuvat nos articulus iste

Quid est dicere credo in sanctam ecclesiam
82 In quo consistit sanctorum communio

Quid est ecclesia katholica 83
Quare adduntur ista verba unam et apostolicam 84
Quare dicitur ecclesia sancta
Quare ecclesia dicitur katholica 84
Quare ecclesia dicitur firma domus
Quare ecclesia dicitur apostolica 84

Que est materia baptismi 86
Utrum si aqua fuerit mixta vino
potest in ipsa baptizari
Utrum baptismus aque potest in aliquo suppleri
Que est forma baptismi 86
Quid si dicat ego baptizo te in
nomine Christi
Utrum liceat dicere forma baptismi aliquid mutare
Et in multa bona contra errores forte
Quis est minister baptismi et quis potest baptizare 87
Utrum baptizatus a iudeo vel heretico
est rebaptizandus
Quis est effectus baptismi
Utrum trina immersio fiat de necessitate 88
Utrum semel tantum vel ter fit immersio /
Quare puer ter immergi debet
Utrum ficto impediat baptismum in qui
non intendit baptizari
Utrum si dicat rebaptizandum in misterio
Utrum peccat suscipiens baptismum a malo
Quid si sacerdos non vult puerum baptizare gratis
Quid de sacerdotibus suscipientibus
pullos pro baptismate
Qui si nasci non potest 89
Utrum mater sit scindenda ut puer baptizetur
Et ubi de simplici puero
Utrum in baptizato remaneat actualis fomes
De peccato parentum quorum filii sine
baptismo moriuntur
De pena sacerdotis aut negligentia
non baptizati pueri morientis
Utrum baptizandus in mortis periculo moriatur